

01

A

6578

Gammelbel. H

1001

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18

ORDINIS IVRIDICI 22
IN ACADEMIA VITEMBERGENSI

H. T.

PRO-DECANVS
GODOFRIDVS
L V D O V I C V S
M E N C K E N I C T V S

POTENTISSIMO POLONIARVM REGI ET
ELECTORI SAXONIAE A CONSILII AVLAE ET
IVSTITIAE AC IN SVMMO PROVOCATIONVM
IVDICIO ANTECESSOR COLLEGIORVM IVRIDI
CORVM VITEMBERGENSIVM ET CONSISTORII
ECCLESIASTICI ATQVE IVDICH PROVINCI
ALIS IN INFERIORE LVSATIA
ASSESSOR

LECTORI BENEVOLO

S. D. P

ORDINIS IUDICII
IN ACADEMIA THEOLOGICA
PROF. CANONICVS
GODOFRIDVS
LADOLVS
LITVCKENSIS
PONTIFICIS ROMANAE
SACR. PALATII
SECRETARII
LITVCKENSIS
LITVCKENSIS

Vt nemo mortalium contra pacta sua, quae neque legibus repugnant, nec pietatem laedunt et uerecundiam, nec contra bonos mores, nec dolo malo inita sunt, quicquam suspiciat, non Iuri solum, sed etiam naturali conuenit aequitati. Atque ex hoc certe consequitur, cum liceat cuique discedere a iure pro se introducto, ualere pacta renunciatiua, similiter non posse recedentem aduersus haec sua pacta uenire, et contrahentes decipere. Ideo nominauit Imperator *IVSTINIANVS l. 29. C. de Pact.* illum obstrictum, qui in instrumento fuerat confessus, se non usurum fori praescriptione, propter cingulum militiae suae uel dignitatis uel etiam sacerdotii praerogatiuam. Sed respicit renunciatio iurium fauorem alterius, atque id efficit, ut illa perdat, et, prout res sita est, in alium transferat *§. 5. Instit. de Bonor. possess. l. 26. C. de Administ. tut. uel Curat.* In-

A 2

de,

de, ne grauius capiat detrimentum renuncians, etiam in his iudicandis causis accurata opus est circumspectione, nec minus spectanda eius causa finalis, quae contrahentis significat intentionem et uoluntatem. *L. 81. de Verbor. Oblig.* Nam casum quemcunque sub pacto renunciationis comprehendisse uidetur recedens a iure suo, qui ex causa eius finali sequitur, et illa continetur. *IASON in Authent. quas Actiones. C. do SS. Eccles. DECIUS Consf. 350. num. 4.* Ast tacite etiam quis se potest abdicare iure, quod sibi competit. *Cap. 3. X. de Renunc. Cap. 15. X. de Priuileg.* Quod nec minus ipsi iniquam infert conditionem. Qui enim sibi non prospicit tempore, loco, et modo conueniente, a iure suo recessisse dicitur. *Cap. 19. X. de Censf.* Cum tacitum idem operetur, quod expressum. *L. 38. de Solution. et liberat. l. 21. de Iure Dot.* Igitur consensisse uidetur, qui permittit, ut actus iuri suo contrarius expediatur. *L. 18. Mand.* Quare *PAVLVS l. 8. Quemadm. seruit. amitt.* existimauit, quod ius stillicidii immittendi amiserit ille, qui permiserit in re seruiente, ut hoc fiat, quo seruitus impeditur. Praeterea renunciatio non efficit minus, imo profecto maius, quam lata sententia. *VVLTEIUS Lib. I. Consf. 17. n. 84.* Sententia enim fertur in inuitum, *l. 83. §. 1. de Verb. Oblig. l. 21. §. fin.*

§. fin. de Pecul. renunciatio autem praesupponit animum et consensum recedentis. *L. 14. §. 9. de Aedil. Edict. l. 81. de Verbor. Oblig.* Atque his argumentis utimur quoque in causis feudalibus. Interdum enim occurrit, ut ille, ad quem beneficium, eius possessore defuncto, pertineret, istud refutet. Igitur pro instituti ratione nunc quaedam de renunciatione feudi, a proximo in hoc successore, facta, commemorabo. Refutationis uocabulum in causis feudalibus idem significat, quod denotat in negotiis ciuilibus renunciatio. Inuito enim beneficium non obtruditur, quapropter leges permittunt proxime successuro, feudum, quod ad ipsum deuoluitur, refutare. *II. F. 38. II. F. 44. LVDWELL. Synops. feud. Cap. XV. OBRECHT. de Iure feud. L. III. C. II. n. 10. 17.* Sed admodum tamen cauendum, ne tertius exinde capiat detrimentum. Nemini enim potest per alterum iniqua fieri conditio. *L. 74. de Reg. Iur.* Et licet tantum illud contemnere, quod pro renunciante introductum apparet. *L. 29. C. de Pact. L. 41. de Minor.* Igitur ea ualebit repudiatio feudi quae praeiudicium renunciantis respicit, utputa si id intendit, ut beneficium ad Dominum, cui, se remoto, deberetur, reuertatur. Agnatis autem, ad quos beneficium alias pertineret, talis repudiatio in-

commodum non afferet. *II. F. 39.* Hinc satis et sufficienter liquet, refutationem feudi paterni uel antiqui eum in finem peractam, ut redeat res ipsa beneficiaria ad Dominum, non perpetuam efficere consolidationem, sed temporalem. Memorabilis est, quem FEVDISTA *II. F. 14.* proponit casum, et in fauorem filii, contra Dominum, decidit. Decrepitae aetatis Vafallus quidam feudum suum in manu Domini ad hoc refutauerat, ut Seium et Sempronium filios suos de eodem beneficio inuestiret. Vafallo mortuo Sempronius sine legitimo haerede, Seio adhuc superstitite, decessit. Dominus nouum feudum sibi delatum, Seius paternum esse, contendebat. Sententia praeualuit, hoc feudum, quamuis fuerit refutatum, nihilominus esse paternum. Quare STRVVIVS *Syntagm. Iur. Feud. Cap. XII. Aph. 14. n. 1.* iure agnatis post mortem refutantis eiusque filiorum facultatem tribuit, beneficium a Domino uel illius heredibus reuocandi. Quod ius tamen repetendi feudum alii etiam ad refutantis filios indistincte extendunt. ZASIVS *de Feud. Part. X. n. 88.* SONSBECK. *Part. XII. n. 122.* et qui hos sequitur BORCHOLTEN *Comment. in Consuetud. Feud. Cap. VIII. n. 54.* Deinde quoque in Saxonia, cum ratio naturalis non permittat, ut
 ex

ex alterius renunciatione tertius capiat detrimentum, prohibita est refutatio feudi, a filio, ad quem beneficium a patre aere alieno laborante deuoluitur, suscepta eum in finem, ut feudum ad simultanee inuestitos transeat, et creditores Patris decipiantur. *Resol. Grauum. d. A. 1661. Tit. von Inſtitien-Sachen. Grauum. 71.* Enimuero haec refutatio, quae fit Domino, dicitur propria. Sed datur etiam impropria, quae fit agnatis. Agnatorum autem nomine non uenit solum iunctus a latere, sed etiam renunciantis descendens. Nam filius patri agnatus proximus est secundum effatum POMPONII *L. 12. de suis et legit. hered.* Poterit igitur refutans in commodum agnati proximi repudiare feudum, eo cum successu, ut hoc ad illum pertineat, quo caruisset, si alter suo fuisset usus iure. Ast saepius renunciat quis beneficio antiquo ea sub lege, ut refutatum accipiat eius filius. Atque hoc certe est expeditum, quod talis refutatio feudi respiciat fauorem filii, eundemque pro fine habeat, minimum aliud non facile sit praesumendum. Haec renunciatio ualida est, non solum ratione Domini, sed etiam agnatorum, qui respectu filii patris refutantis sunt remotiores. *II. F. 11.* At uero pone filium, qui hoc modo beneficium accepit, diem obire supremum, nec relinquere heredem

redem masculum, qui posset succedere in feudo, patrem tamèn, qui in eius fauorem se abdicaue- rat feudo, adhuc esse in uiuis. Poteritne pa- ter ad feudum antiquum, quod refutauit, adspira- re, hocque sibi uindicare? Poterit utique; *II. F. 49. ROSENTHAL Tractat. Feud. Cap. VII. Conclus. 14. num. 8. seq. SCHVLTZ. Synops. Iur. Feud. Cap. VIII. n. 112. STRVV. Syntagm. Iur. Feud. Cap. XII. Aph. 14. num. 2. HORN. Iuris- prud. Feud. Cap. XVI. §. 2.* Refutauit enim pa- ter beneficium in filii fauorem, et ea sub lege atque conditione, ut, quamdiu filius, uel eius haeredes generis masculini uiuant, potius fili- us illiusque heredes, quam ipse, feudo utatur fruatur. Verum haec causa deficit, quando fili- us ante patrem sine herede masculo moritur. Igitur tunc res redit ad pristinum statum, ac si nunquam extitisset renunciatio. Ex quo simul consequitur, esse hanc feudi reuersionem, non pro successione, potius pro recuperatione haben- dam atque accipiendam. *SCHVLTZ. Synops. Iu- ris Feud. Cap. VIII. num. 112.* Nec aduersantur, quae legimus *II. F. 50.* cuius textus uerba lu- ris Clientelaris Communis ita concepta sunt: *Successionis feudi talis est natura, quod af- cendentes non succedant:* Nam in casu me- morato beneficium ad Patrem non iure Succes- sionis

sionis pertinet, sed ad ipsum ob causam renun-
 ciationis cessantem reuertitur. Ad quod de-
 mum accedit, quod dicta lex Iuris Feudalis Lon-
 gobardici tantum agat de feudo nouo, hic au-
 tem quaeratur de feudo antiquo, quod manet
 paternum, etiamsi fuerit refutatum. *II. F. 14. II.*
F. 49. Igitur nititur ueritate, posse patrem, filio
 sine heredibus generis masculini defuncto, feu-
 dum, quod refutauit in eius fauorem, uindicare
 sibi ex iuris concessione. At uero circumstan-
 tia, quae saepius occurrunt, et simul spectandae
 sunt atque considerandae, cum uariant iuris ap-
 plicationem, interdum id exigunt, ut alia de-
 tur sententia, patri contraria. Operae preti-
 tium erit adiiicere casum, qui ante aliquot men-
 ses Ordini nostro proponebatur. Caius eme-
 rat feudum, quod nomino Tusculanum, et Ti-
 tium acceperat simultanee inuestitum. Cum hoc
 expresse pepegerat, ut sibi liceret de Tusculano
 perfecte et libere disponere inter uiuos et mor-
 tis causa, pariter et testari. Dominus in hoc
 pactum consentit. Caius condit testamentum,
 atque in hoc Sempronio et lauoleno, Titii si-
 multanee inuestiti filiis, Tusculanum titulo ho-
 norabili institutionis assignat. Nec minus con-
 ficit Codicillos, ac in his unum alterumque
 in heredum fauorem constituit. Caius mori-
 tur.

B

tur.

tur. Titii simultanee inuestiti filii Sempronius et Iauolenus, Caii scripti heredes, patre non contradicente, inuestiuntur de feudo secundum testatoris Caii intentionem et uoluntatem. Tandem decessit Sempronius sine filio masculo. Titius defuncti Sempronii partem nunc ad se esse reuersam, e contrario Iauolenus, hanc suae accessisse portioni, aiebat. Et quaerebatur, cuius ius sit potius atque fundatum? Respondimus pro Iauoleno. Aderant enim maximae et notatu dignissimae circumstantiae, quae pro hoc pronuntiare sententiam magis suadebant. Ut eo certius et melius de nostrae sententiae constet ueritate, adiciam uerba Testamenti, quae huc pertinent: Es wollen schon besagter Caius zu Dero Lebens-Erben hiermit titulo institutionis honorabili einsetzen und ernennen sämtliche von seiner Frauen Tochter NN. mit Titio erzeugte Söhne, dergestalt, daß dieselben das hier zu NN. gelegene Ritter-Guth, mit denen darzu gehörigen Lehen-Stücken, (gestalten ihm Hn. Testatori besage des in Händen habenden Original Reuersus von dem Mittbelehnten darüber iederzeit zu disponiren verstattet wäre) behalten, und als wahre Lebens-Folgere hinnehmen sollen; atque in Codicillis ita disposuerat: daß die Intraden des vertestirten Mann-Lehn-Guthes zur Bezahlung derer

derer etwan noch vorhandenen Lehn-Schulden, oder Interessen davon, angewendet, das übrige aber denen eingesezten Erben berechnet, mit nichten aber davon deren Vater etwas abgegeben werden solle: Dabo rationem decisionis. Aderat enim feudum duobus in solidum ac pro indiuiso concessum. Atque in his feudis ius accrescendi seu potius ius non decrescendi locum inuenit, ita, ut defuncti pars ad superstitem coniunctum pertineat. II. F. 18. SCHRADER *Tract. Feud. Part. X. Sect. XI. num. 58. et ab hoc alleg. DD. MENCHIVS Lib. III. Praef. 93. n. 26. PEREGR. Conf. 30. n. 14. ALEX Conf. 30. n. 9. Vol. 1. BEROL. Conf. 70. n. 12. seq. Vol. 1.* Voluisse autem Caium, ut Sempronius et Iuolenus, Titii filii, beneficium indiuisum et in solidum accipiant, atque possideant, nec de feudo quicquam ad Titium perueniat, quamdiu unus uel alter haeredum in uiuis est, clare ex Testamenti uerbis: erzeugte Söhne etc. daß dieselben das hier zu NN. gelegene Ritter-Guth behalten, und als wahre Lehns-Folgere hinnehmen sollen etc. similiter ex dicta Codicillari uoluntate apparet; cum non cuique suam attribuerit partem, sed potius, ut feudum, tanquam commune habeant atque retineant, constituerit. Et huic ultimae Caii dispositioni se Titius subiecerat, non solum, quia Caio concesserat fa-

cultatem testandi, sed etiam quia permiserat, ut filii sui, Sempronius et lauolenus, secundum Carii intentionem et uoluntatem, de feudo in solidum inuestirentur. Igitur refutauit Titius feudum in filiorum suorum fauorem, et quidem ita, ut, si adhuc eorum unus uiuat, portio defuncti non sibi, sed fratri defuncti obueneat. Ex quo certe consequitur, fuisse Ius lauoleni magis fundatum quam Titii. Sed diutius huic inhaerere argumento, alia non permittunt. Superest enim, ut quaedam de Clarissimi Candidati nostri ortu, moribus, uita, et eruditione, quam sibi indefesso acquisiuit labore commemorem. Quae huc pertinent, a se ipso concepta hic refero.

*Vitae rationem redditurus, in eo facillime ueniam me impetraturum esse, auguror, si, ue-ram gentis meae gloriam in eo positam esse, autumem, quod maiores, singulari pietate, uirtute, ac morum integritate, rebus tam publicis, quam priuatis strenue consuluerint. Hanc haereditariam quasi lauream, parentes optimi, iure quodam suo sibi uindicarunt, ut pressis priorum uestigiis, antiqua fide conspicui, inter ciues suos eniteant. Veneror autem, summa,
qua*

qua par est, pietate, patrem HARTMANNVM
 WINCKLERVM, Aedilis qui nunc munere
 Lipsiae fungitur; matrem IOHANNAM SO
 PHIAM, de gente itidem WINCKLERIANA
 oriundam. Hisce parentibus natus sum, se
 cundo Calend. Aprilis, Anno, MDCCXVI.
 Innumera parentum optimorum in me pro
 merita, si longo ordine recensere uellem, ne
 que finem, neque modum, in commemorando,
 facile inuenirem. Id praecipue allegandum es
 se, existimo, quod a tenerrima usque aetate,
 uirtutem me sequi, et quae recta sint, quae
 que praua deprehendantur, sedulo docuerint.
 Simul me iis tradiderunt Viris, a quibus, quae
 scitu necessaria, quae optima sint factu, maxi
 mo cum fructu percipere potuerim. Pri
 mas tenet CHRISTOPHORVS SANCKIUS,
 qui sacris initiatus, sacerdotali dignitate
 uenerandus, nunc Lipsiae conspicitur. Huic,
 tanquam fundatori meae salutis, gratam ac
 deuotam mentem, pro indefesso eius, in me
 formando, studio, profiteor, et, quoad uiuam,
 profitebor. Ille enim, ad minora illa, quae si
 negliguntur, non est maioribus locus, se demit
 tere,

tere, haut recusavit, studiaque mea, ab infantia formare, summa diligentia allaboravit, usque dum ad eam aetatem fuerim pro-
 uectus, qua, in illustri Lyceo Portensi, iuuenum discentium et aemulantium studia, coetui admoueri, commode potuerim. Hic enim, Anno MDCCXXXI. a Celeberrimo ac plurimum Deuenerando Lycei Portensis Rectore FREYTAGIO hospitio exceptus, et ita liberaliter ac munifice, per integrum fere lustrum, habitus sum, ut indignissimus forem, si patrium illius amorem, indefessumque in me excolendo studium, ullo unquam tempore, memoria elabi sinerem. WALTHERO, SCHRAMMIO, ac STÜBELIO, Viris Clarissimis, in coelestium numerum iam dudum relatis, plurimum a me quoque deberi, libentissime profiteor, nec non HÜBSCHIO, Viro Praeclarissimo, cum eum praeceptorem ueneror, gratam mentem testatam facio. Hoc igitur stadio, Deo adiuuante, feliciter peracto, ab hospitis mei aestuuantissimi amplexu aegre auellendus, Lipsiam reditum parare sum iussus. Quo cum Anno MDCCXXXV. peruenerim, in numerum ciuium

um academicorum relatus sum, a *Viro Illustri*
 FLORENTE RIVINO, qui eo tempore in ad-
 ministracione Reipublicae praeclarissime uersaba-
 tur. Quum hac ratione ad altiora essem accin-
 ctus, scholas frequentavi Virorum, omni doctri-
 nae genere instructorum, quorum splendor, non
 dicam Lipsiae, sed omni orbi litterario lucet.
 In primis mihi nominandus est Summe Reueren-
 dus CHR. GOETLIEB IOECHER. O et praesidium
 et dulce decus meum! Nam quoad longissime
 potest mens mea respicere spatium praeteriti
 temporis, ac pueritiae memoriam recordari ul-
 timam, et ad suscipiendam, et ad ingrediendam
 rationem studiorum, principem se mihi dedit
 atque auctorem. In Academiam cum essem de-
 latus, mea studia iterum consilio regere, sa-
 pientiae praecepta, priuata sollertia, docere,
 ad historiae cognitionem uiam pandere, ac om-
 ni modo commoda mea promouere, haut de-
 dignatus est. Huius etiam ductu et auspiciis
 factum est, ut Anno MDCC XXXVII, cum
 fasces Academici, summo cum omnium bono-
 rum applausu ipsi traditi fuissent, de Marci
 Antonii Triumuirii Timonio, in Auditorio Phi-
 loso-

Iosophico, publice disputauerim. Nec non Vi-
ris Illustribus ac Magnificis, HOMMELIO,
MÜLLERO, KAESTNERO, FEVSTELIO,
GOTTSCHEDIO ac CHRISTIO dedi operam, et
saluberrimis doctrinis, me erudiendum, in di-
sciplinam tradidi. Quum hac ratione aliquot
per annos, in Academia patria, uersatus fuif-
sem, anno MDCCXXXIX. Vitebergam de-
latus, albo Academico nomen inscribendum cu-
raui, Rectore Magnifico KRAVSIO, cuius suauif-
sima memoria, quoad litterae erunt, post fata
superstes manebit. Hospitem hic nactus sum
Virum Consultissimum, Illustrem MENCKENI
VM, qui mihi beneficiis et amore parens, fide-
lissima institutione, studiorum meorum promo-
tor integerrimus est inuentus. Non solum in-
gratum me nominari, quod ipsum graue est, sed
etiam impium appellari, fas esset, nisi, quae
MENCKENII in me sint promerita, insigni
cum animi uoluptate recorderer. Et quam sua-
ue est, Virorum Illustrium ac Consultissimo-
rum, Celeberrimi a LEYSER, CRELLII, RI
VINI, et quem praematura mors Tibi, o Al-
ma Leucorea, multo cum luctu iam dudum
eripu-

eripuit, HOFMANNI meminisse, quos omnes praeceptores meos ac fautores, gratissima mente ueneror, et dum anima spirabo mea, nunquam non uenerabor. Neque silentio praetereundus est Vir Consultissimus MENCKENIUS Iunior, qui, quoad hic commorari contigit, Amicum se mihi dedit mei amantissimum, praeceptorem integerrimum. Nunc res iam in eo est, ut, peractis coram Illustri Iureconsultorum ordine, examinibus, ad disputandum, pro licentia summos in utroque iure honores adipiscendi, admittar.

Sed redeo ad Clarissimum Candidatum nostrum FRIDERICVM WINCKLER, qui, insigni labore ac industria singulari, eximiam sibi comparauit iuris scientiam, ut optime de ipso sperare liceat. Accessit hic ad Ordinem nostrum eum in finem, ut Iuris utriusque Doctoris dignitate ornetur. Stetit egregie in utroque Examine, quae sustinent illi, qui ad altiores in Iure honores adspirant. Expleuit omnium expectationem, et fructus doctrinae suae ita ostendit, ut ipsi, communi consensu et congratulatione omnium, honores in arte nostra

C

promit-

promitterentur. Gratulor igitur Amplissimo et Prudentissimo eius Patri de filio ex Academia nostra non sine laude et praemio eruditionis redeunte. Et cum res nunc in eo sit, ut d. X. Jun. Dissertationem inauguralem *de Allodio eiusque separatione a feudo*, me Praeside, publice defendat, ea ex causa, ut Rector Academiae Magnus, Patres Conscripti, Proceres, et omnes, qui arti nostrae et optimis literis fauent, hunc actum solennem honorifico suo conspectu reddant illustriorem, omni, qua par est, obseruantia, pariter et humanitate, contendo.

Dab. Vitemberg. d. VI. Jun. A. R. S.

∞ 1000 XXXXIII.

VITEMBERGAE
LITERIS EPHRAIM GOTTLOB EICHSFELDI
ACADEMIAE TYPOGRAPHI.

01 A 6578

ULB Halle

003 093 190

3

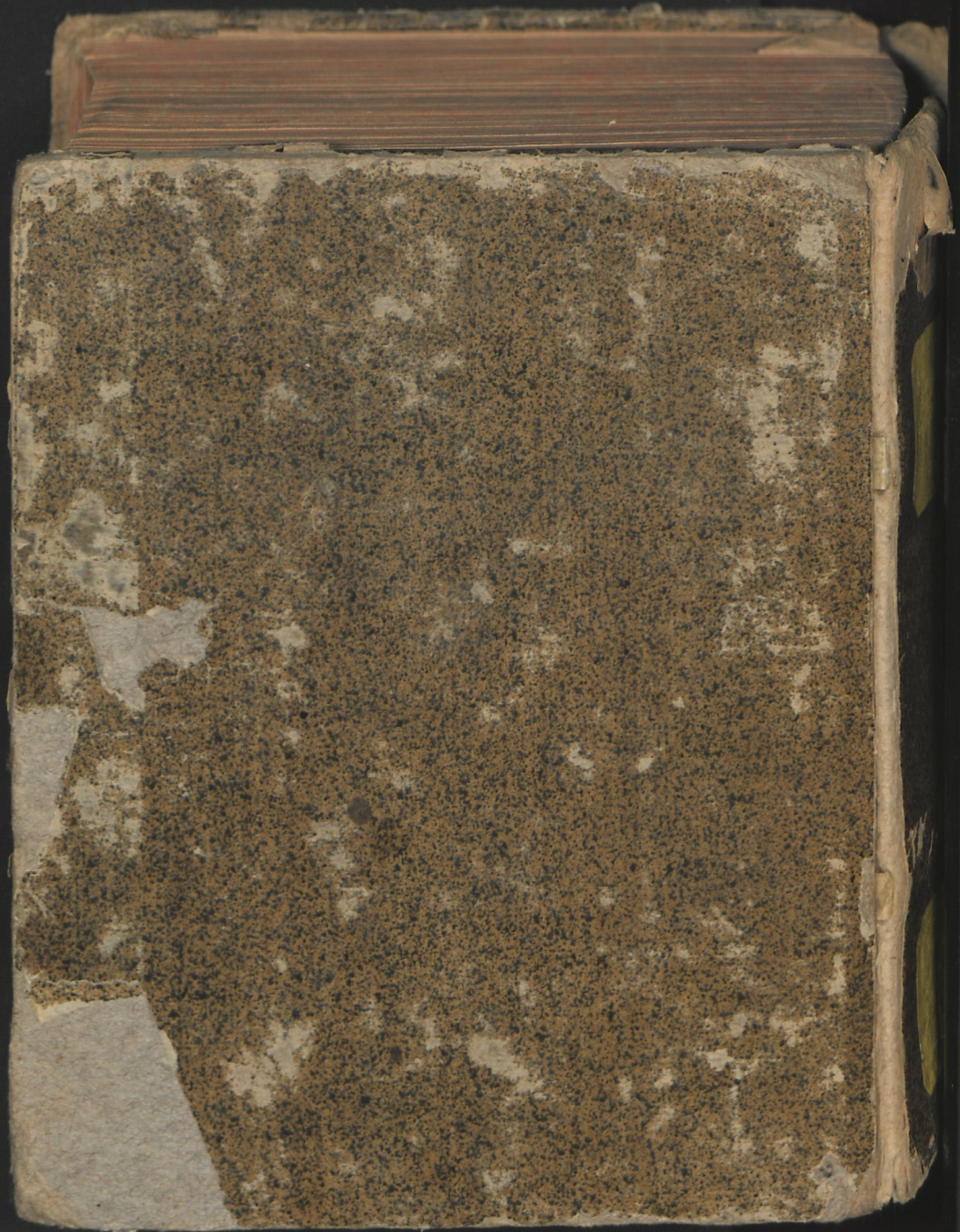
f

Sb.

10/17

Rbro ✓

ORDINIS IVRIDICI
IN ACADEMIA VITEMBERGENSI

H. T.

PRO-DECANVS
GODOFRIDVS
LVDOVICVS
MENCKEN ICTVS

POTENTISSIMO POLONIARVM REGI ET
ELECTORI SAXONIAE A CONSILII AVLAE ET
IVSTITIAE AC IN SVMMO PROVOCATIONVM
IVDICIO ANTECESSOR COLLEGIORVM IVRIDI
CORVM VITEMBERGENSIUM ET CONSISTORII
ECCLESIASTICI ATQVE IVDICH PROVINCI
ALIS IN INFERIORE LVSATIA
ASSESSOR

LECTORI BENEVOLO

S. D. P